

Wkrótce II Polski Kongres Geologiczny

Krzysztof Szamalek¹

Rok 2012 jest rokiem Igrzysk Olimpijskich w Londynie oraz olimpiady geologicznej pod postacią II Polskiego Kongresu Geologicznego. Porównanie tych dwóch wydarzeń tylko z pozoru wydaje się być eklektyczne. Różnią się bowiem one tylko skalą oddziaływania. Są jednak dla organizatorów i uczestników takim samym wielkim świętem przygotowywa-

nym przez siebie i dla siebie.

Kongresy geologiczne mają swoje odpowiedniki światowe – międzynarodowe i narodowe. Polskie środowisko geologiczne organizuje swoją olimpiadę po raz drugi. W 2006 roku na 77. Zjeździe Polskiego Towarzystwa Geologicznego zdecydowano o wprowadzeniu do kalendarza wydarzeń środowiskowych nowej imprezy naukowej – Polskiego Kongresu Geologicznego. Celem tego spotkania, organizowanego co 4 lata pod auspicjami PTG, miał być przede wszystkim okresowy przegląd postępów polskiej myśli geologicznej.

I Polski Kongres Geologiczny odbył się w Krakowie, w dniach 26–28 czerwca 2008 roku i zgromadził około 700 uczestników, zgłoszono 277 referatów i 170 posterów. Obrady prowadzone były w 12 sekcjach tematycznych. Ponadto odbyło się osiem wycieczek terenowych i trzy kursy szkoleniowe. W opisie wrażeń z I Polskiego Kongresu Geologicznego prof. Stanisław Skompski (2008, *Geologos*, 14: 235–237; http://www.geologos.com.pl/geologos14/Geologos_14_Kongres_Geologiczny.pdf) stwierdzał, że tak wielkie wydarzenie było trudne do ogarnięcia przez zagubionego uczestnika. W swoich pokongresowych refleksjach stawiał też fundamentalne pytania: czy kongres zmienił coś w polskiej

geologii?, czy istnieje potrzeba organizacji kolejnego kongresu?, i dochodził do konkluzji, że jeżeli bez specjalnej reklamy i nadzwyczajnej zachęty zgromadził on takie rzesze polskich geologów, to można założyć, że istnieje potrzeba takich spotkań, niezależnie od wszystkich niedogodności, które niosą one ze sobą. Jedynym problemem pozostaje znalezienie grona desperatów, którzy z uśmiechem na ustach zorganizują II Polski Kongres Geologiczny... (Skompski, 2008). Jako stojący na czele tego grona pragnę skierować kilka refleksji do Czytelników *Przeglądu Geologicznego*. Z analizy przebiegu I Polskiego Kongresu Geologicznego wyciągnęliśmy wnioski, aby kolejna jego edycja była bardziej przyjazna dla uczestników. Zredukowaliśmy zatem ilość i układ sesji tematycznych (będą się odbywały tylko drugiego dnia), uznaliśmy, iż dwa obszary badawczo-poznawcze mają szczególne znaczenie dla współczesnej cywilizacji: możliwości poszukiwania i pozyskania gazu z łupków oraz zjawisko i skutki globalnego ocieplenia klimatu. Tym zagadnieniom poświęcone są zatem dwie sesje plenarne i przewidziano na nich dużo czasu na swobodną dyskusję i wymianę poglądów. Wierzę, że spotka się to z dobrym odbiorem słuchaczy. W chwili, gdy piszę te słowa, zarejestrowanych jest nieco ponad 300 uczestników II Polskiego Kongresu Geologicznego, którzy zgłosili prawie 200 abstraktów swoich wystąpień. Kongres będzie odbywał się w Warszawie w dniach 17–19 września 2012 roku na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego.

II Polski Kongres Geologiczny będzie znakomitą okazją do podsumowania aktywności naukowo-badawczej oraz aplikacyjnej polskich geologów we wszystkich dyscyplinach i kierunkach w obszarze geologii. Coraz większa specjalizacja, metajęzyk i stopień teoretycznej komplikacji

¹Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego II Polskiego Kongresu geologicznego. Wydział Geologii, Uniwersytet Warszawski, ul. Żwirki i Wigury 93, 02-089 Warszawa; krzysztof.szamalek@uw.edu.pl.

powodują coraz bardziej istotne trudności we wzajemnym porozumieniu i zrozumieniu. Z tego powodu Komitet Organizacyjny przyjął za hasło kongresu lapidarne stwierdzenie „Geologia jedna?”. Z oczywistych powodów nawiązuje ono z jednej strony do OneGeology-Europe, europejskiego projektu realizowanego w celu stworzenia pierwszej mapy geologicznej starego kontynentu i jej publicznego udostępnienia (mapa jest przecież podstawowym źródłem dialogu geologów), z drugiej zaś skłania do zastanowienia się nad tym, czy mamy już jednak do czynienia z nieodwracalnym procesem alienacji różnych kierunków geologicznych. Hasło spotkania – „Geologia jedna?” – ma skłaniać także do refleksji nad tempem i kierunkami rozwoju nauk geologicznych, wskazać korzyści płynące z integracji, wyzwalać synergię różnych środowisk geologicznych: naukowych i zawodowych.

Prezentacje zgłoszone do wygłoszenia na II Polskim Kongresie Geologicznym dowodzą dużej aktywności naszego środowiska, a także udziału polskich geologów w głównych nurtach badawczych światowej geologii. Tym samym godnie podtrzymują wspaniałe i długie tradycje polskiej geologii i górnictwa.

Komitet Organizacyjny satysfakcjonuje zwłaszcza szeroki odzew na segment kongresu nazwany „Młoda geologia”. Studenci i doktoranci, przedstawiciele kół naukowych będą zatem brali aktywny udział w spotkaniu i rozpoczną w ten sposób funkcjonowanie w sferze publicznej.

Organizowanie dużych konferencji naukowych zaczyna przeżywać pewien kryzys. Moim zdaniem wiąże się to ze zmianami w rozliczaniu działalności naukowej, przypisywaniu punktem czasopism naukowych podstawowego znaczenia. Zjazdy, kongresy, spotkania przestają pełnić ważną funkcję publicznego forum ogłaszania wyników swoich badań, poddawania ich krytyce naukowej w żywym kontakcie z odbiorcą. Przestają zatem spełniać także swoją funkcję integracyjną i promocyjną. Wielu z nas rozpoczęło przecież swoje kariery naukowe w czasie kongresów i zjazdów, wtedy ułatwiony był dostęp do wielkich polskiej geologii, tam powstawały okazje do nawiązywania osobistych znajomości i naukowych kontaktów, a także do rozpoczynania wspólnych projektów. Byłaby szkoda dla nauki, gdyby proces zaniki konferencji miał się pogłębiać.

Zorganizowanie II Polskiego Kongresu Geologicznego nie byłoby możliwe bez wsparcia finansowego sponsorów, pragnę więc w tym miejscu szczególnie serdecznie podziękować PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Miedzi Copper Corp., FX Energy Inc., HDI Rathdowney Ltd., BNK Polska Sp. z o.o. – ich wsparcie miało zasadnicze znaczenie dla możliwości organizacji obrad.

Niezwykle ciepło dziękuję za pomoc, wysiłek, pracę i zaangażowanie członków Komitetu Organizacyjnego kongresu, który bez ich cennego udziału byłby znacznie gorzej zrealizowany.

Ważny i merytoryczny wysiłek w zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego wnieśli członkowie Komitetu Naukowego z jego przewodniczącym, prof. dr. hab. Markiem Granicznym.

Dziękuję członkom Komitetu Honorowego za wsparcie swoim wysokim autorytetem przygotowań kongresowych, a szczególnie dziękuję głównym geologom kraju – byłemu, dr. Jackowi H. Jezierskiemu, oraz aktualnemu, Piotrowi Woźniakowi – za patronat nad kongresem.

Poza Polskim Towarzystwem Geologicznym, a zwłaszcza oddziałem warszawskim PTG, niezwykle ważną była praca i pomoc innych współorganizatorów, tj. Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, a także Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego z jego dyrektorem – prof. dr. hab. Jerzym Nawrockim.

Gościnne progi Wydziału Geologii i Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego przyjmą wszystkich uczestników z tradycyjną staropolską gościnnością i serdecznością.

Zapraszamy do wzięcia licznego i aktywnego udziału w II Polskim Kongresie Geologicznym, będziemy rejestrować jego uczestników do ostatniej możliwej chwili pod internetowym adresem: <http://www.2pkg.edu.pl>.

PROGRAM II POLSKIEGO KONGRESU GEOLOGICZNEGO

Poniedziałek, 17 września 2012

Otwarcie II Polskiego Kongresu Geologicznego.

Sesja sponsorów: przedstawiciele sponsorów kongresu: FX Energy Inc., HDI Rathdowney Ltd., Miedzi Cooper Corp., PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., BNK Polska Sp. z o.o.

Sesja plenarna: „Gaz łupkowy – nowe wyzwania dla geologii” (moderatorzy: prof. dr hab. Mariusz Orion-Jędrysek, prof. dr hab. inż. Marek Nieć).

Walny Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Geologicznego.

Spotkanie integracyjne.

Wtorek, 18 września 2012

Sesje tematyczne kongresu:

- „Bezpieczeństwo surowcowe”,
- „Ewolucja Ziemi”,
- „Geoinformatyka i geologia inżynierska”,
- „Geoturystyka”,
- „Geozagrożenia”,
- „Klimat Ziemi”,
- „Zrównoważone wykorzystanie wód podziemnych”,
- „Młoda geologia”,
- sesja posterowa.

Środa, 19 września 2012

Sesja plenarna: „Geologia a tempo zmian klimatu” (moderator: prof. dr hab. Leszek Marks).

Zamknięcie II Polskiego Kongresu Geologicznego.